

Ντράγκι εναντίον Μέρκελ;

του Γιάννη Μηλιού

Πολύς ντόρος έγινε στον ελληνικό Τύπο για τις ανακοινώσεις Ντράγκι, αρχικά ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα αποδέχεται ως ενέχυρα τιτλοποιημένα δάνεια (ABS) και καλυμμένες ομολογίες από ελληνικές και κυπριακές τράπεζες με πιστοληπτική διαβάθμιση χαμηλότερη από αυτή που επιβάλλουν τα υφιστάμενα κριτήρια, και στη συνέχεια ότι προϋπόθεση για κάτι τέτοιο είναι να βρίσκονται οι χώρες σε πρόγραμμα επιτήρησης.

Και στα δύο σκέλη τους, οι εξαγγελίες Ντράγκι δεν συνιστούν αλλαγή πολιτικής ή διαφοροποίηση από τη λιτότητα, ούτε μπορούν να αντιμετωπίσουν την αποτυχία των *διακηρυγμένων στόχων* των προγραμμάτων λιτότητας στην ΕΕ: Την παρατεταμένη ύφεση, τον αποπληθωρισμό, τη δραματική επιδείνωση του δημόσιου χρέους.

Πρώτον και κυριότερο διότι το πρόγραμμα Ντράγκι δεν συγκρίνεται καν με εκείνο της Fed ή της Τραπεζας της Αγγλίας, είναι εξαιρετικά περιορισμένης εμβέλειας και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ύφεσης που δημιουργεί η λιτότητα. Για τις τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες, οι «επιλέξιμοι» τίτλοι στο χαρτοφυλάκιό τους ανέρχονται σε 12 δις ευρώ, από τους οποίους στην καλύτερη περίπτωση θα μπορούσαν να αντλήσουν το 30%, δηλαδή μέχρι 4 δις ευρώ.

Δεύτερον, διότι όσα είπε ο Ντράγκι σχετικά με το ότι «οι αγορές ABS που έχουν πολύ χαμηλή βαθμολόγηση γίνονται μόνο εφόσον η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς προγράμματος», δεν αποτελεί παρά ανάγνωση σχετικού εδαφίου του κανονισμού της ΕΚΤ, ο οποίος ίσχυε πάγια, και θα εφαρμοστεί ή δεν θα εφαρμοστεί (αφού ερμηνευτεί κατάλληλα), ανάλογα με τις συνθήκες και τον εκάστοτε δεδομένο πολιτικό συσχετισμό δύναμης (όπως συνέβη με τη «ρήτρα μη διάσωσης», κρατών και τραπεζών κλπ.).

Ο στρατηγικός στόχος του Ντράγκι συμπίπτει με αυτόν της κας Μέρκελ, ή του κου Σαμαρά και των άλλων Ευρωπαίων ηγετών και διαφοροποιείται μόνο σε δευτερεύοντα ζητήματα τακτικής, που αφορούν τη *χρονική στιγμή* κάποιων μεσοβέζικων κινήσεων συντήρησης της κρίσης μέσα σε συγκεκριμένα όρια: Ο στόχος είναι να «συνεχιστούν οι μεταρρυθμίσεις», δηλαδή η ασυδοσία του μεγάλου κεφαλαίου, η περαιτέρω κατάργηση εργατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, η απαξίωση του δημόσιου χώρου, η επιτήρηση των κοινωνιών από τις «αγορές», η καταστολή κάθε αντίστασης. «Το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο είναι ξεπερασμένο» είχε δηλώσει ο ίδιος ο Ντράγκι στο παρελθόν (<http://www.axiaplus.gr/article/233/m-draghi-to-eyrwpaiko-koinwniko-montelo-einai-kseperasmeno/>). Οι χιλιάδες διαδηλωτές στη Νάπολη (όπου η ανεργία ξεπέρασε το 25% – στους νέους μάλιστα ξεπέρασε το 50%), την ώρα που ο Ντράγκι έκανε τις ανακοινώσεις του, το έχουν αντιληφθεί πολύ καλά!

Η «άτολμη πολιτική» Ντράγκι δεν θα φέρει «την απαραίτητη» ρευστότητα στις ευρωπαϊκές οικονομίες ούτε θα δαμάσει τον αποπληθωρισμό, όπως ακριβώς και η λιτότητα δεν θα φέρει ανάπτυξη, ή η νομοθέτηση των μαζικών απολύσεων και η μείωση των μισθών δεν θα φέρουν απασχόληση. Αυτές οι «λάθος θεωρίες» των νεοφιλελεύθερων ευρωπαϊκών ελίτ, είναι όμως απαραίτητες (και συνεπώς συνιστούν μια «ορθολογική αφήγηση» για τα συμφέροντα του κεφαλαίου) για να συνεχιστεί η συγκέντρωση περιουσίας, εισοδήματος και ισχύος σε λίγα χέρια, δηλαδή για να

συνεχιστεί η απαξίωση των όρων ζωής και της διαπραγματευτικής ικανότητας των λαϊκών τάξεων.

Όλοι όσοι σήμερα αντιπαραθέτουν τον Ντράγκι (ή τους Ρέντσι, Ολάντ, κλπ.) στη Μέρκελ, ηθελημένα ή αθέλητα συσκοτίζουν τα πραγματικά μέτωπα του «κοινωνικού πολέμου» που μαίνεται στην Ευρώπη. Το πραγματικό επίδικο στην ευρωπαϊκή κρίση δεν είναι η αντίθεση Βορρά-Νότου ούτε η σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ δανειστών και οφειλετών, αλλά η θεμελιακή αντίφαση του καπιταλισμού: η αντίφαση κεφαλαίου και εργασίας.